

**BULETIN DE AVERTIZARE**  
**Nr. 30 din 18.05.2026**

La cultura de cartof în vederea diminuării agenților de dăunare

**1. Pentru prevenire și combaterea organismelor dăunătoare:**

MANA CARTOFULUI (*Phytophthora infestans*);

PĂTAREA BRUNĂ A FRUNZELOR DE CARTOFI (*Alternaria solani*);

GÂNDACUL DE COLORADO (*Leptinotarsa decemlineata*);

**MANA CARTOFULUI** (*Phytophthora infestans*) boala este provocată de ciuperca *Phytophthora infestans*. Ciuperca dezvoltă (sporulează) frecvent pe partea inferioară a frunzelor, dar și pe alte organe. Conidiile (sporangii) sunt răspândite cu ajutorul vântului și a picăturilor de apă. Atacul manei cartofului începe cu frunzele, dar mana atacă absolut toate părțile verzi ale plantei. Temperatura aerului în intervalul 12-24 °C și prezența picăturilor de apă pe frunze sunt factori optimi pentru instalarea bolii.



<https://gd.eppo.int/taxon/PHYTIN/photos>

<https://www.cabidigitalibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.40970>

**PĂTAREA BRUNĂ A FRUNZELOR DE CARTOFI** (*Alternaria solani*) boala cauzată de ciuperca *Alternaria solani*, apare în perioada înfloritului pe frunzele bazale și ulterior se răspândește spre partea superioară. Prezența apei pe frunze și temperaturile între 6-34 °C favorizează instalarea agentului de dăunare. Transmiterea bolii de la un an la altul se face prin resturile de plante infectate care rămân în sol și prin tuberculii infectați.



<https://gd.eppo.int/taxon/ALTESO/photos>

<https://ro.potatoes.news/identifying-symptoms-of-alternaria-solani-infection-on-potato-and-tomato-crops/Daily-News>

**GÂNDACUL DE COLORADO** (*Leptinotarsa decemlineata*) Gândacul din Colorado are corpul oval, bombat în partea din spate și capul lat. Gândacul adult are o lungime de 9-12 mm, iar femele sunt puțin mai mari decât masculii. Capul are o culoare de galben-roșcat, cu o pată triunghiulară în zona de mediană, de culoare neagră. Antenele sunt negre, iar la bază au culoare galbenă.

Pe abdomen prezintă 3-4 rânduri de dungi negre, dispuse longitudinal, masculii având un posterior trunchiat, în timp ce femele au posteriorul rotunjit, uneori chiar ascuțit. Aripile posterioare sunt subțiri și membranoase, iar la insectele tinere acestea sunt transparente. Odată cu dezvoltarea gândacului, aripile capătă o nuanță ruginie, iar după 30 de zile de la ieșirea din sol, aripile devin roz, apoi roșu-închis și câteodată chiar brune. Picioarele sunt de culoare roșcată, mai deschise la culoare decât corpul, cu tarsele (labele piciorului) negre. Oul gândacului din Colorado are formă alungită, cu dimensiuni între 1.2-1.8 mm, de culoare portocalie sau galbenă. Exteriorul oului este lipicios, rezistent la factori chimici și fizici. După eclozare, larva are o culoare galben-portocalie, cu o dimensiune de aproximativ 1.5 mm lungime și 0.5 - 0.6 lățime. Până la stadiul de împupare, larvele năpârlesc de 3 ori, iar larva complet dezvoltată are corpul de 12-15 mm lungime. Pupa se formează doar în pământ, la o adâncime de 2-10 cm, și are o formă ovală, lată de 6-7 mm și lungă de 9-12 mm.



<https://gd.eppo.int/taxon/LPTNDE/photos>

<https://www.nature.com/articles/s41597-023-01950-5>

## 2. Modul de dăunare:

**MANA CARTOFULUI** se manifesta pe toate organele plantei. Pe frunzele atacate apar pete gălbui, la început mici, cu un contur difuz și mai numeroase la marginea foliolelor. Petele se măresc treptat, devin brune, apoi brun-negricioase și sunt înconjurate de o dungă galbenă, cu margini neregulate și difuze. Pe fața inferioară, în dreptul petelor, se observă un puf fin, albicios. Pe tuberculii afectați, mana se manifestă sub forma unor pete brune, brun-cenușii sau albaștrui.

**PĂTAREA BRUNĂ A FRUNZELOR DE CARTOFI** atacă frunzele pe care se evidențiază prin pete brune apoi cenușii cu zone circulare de aproximativ 1 cm. Pe suprafața petelor se poate observa o păslă fină și brună care reprezintă fructificațiile ciupercii. Frunzele atacate se deformează, se ofilesc și se usucă.

**GÂNDACUL DE COLORADO** adult roade frunzele, producând găuri cu margini neregulate pe suprafața lor, uneori ajungând chiar și să consume întreaga frunză. În schimb, larvele tinere perforează frunzele doar sub forma unor orificii mici, iar pe măsură ce se dezvoltă, ajung să roade frunzele în întregime, provocând defolierea plantelor. În unele cazuri, pot consuma și lăstarii. Pe durata vieții, un singur gândac din Colorado poate ajunge să consume o cantitate de frunze care totalizează o suprafață de aproape 30-40 cm<sup>2</sup>. În lipsa frunzelor, gândacii din Colorado pot ajunge să consume tuberculii de cartofi, când aceștia se găsesc la suprafața solului, dar și fructele de vinete și tomate.

### 3. Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare cu:

- INFINITO 687,5 SC cu doza de 1,4 l/HA sau TERMINUS 500 SC 0,3-0,4 l/HA pentru: **MANA CARTOFULUI** (*Phytophthora infestans*);
- AMISTAR cu doza de 0,5-1 l/HA sau EVALIA cu doza de 0,5 l/HA pentru **PĂTAREA BRUNĂ A FRUNZELOR DE CARTOFI** (*Alternaria solani*);
- LASER 240 SC cu doza de 0,1 l/HA sau CORAGEN cu doza de 0,050 l/HA pentru: **GÂNDACUL DE COLORADO** (*Leptinotarsa decemlineata*);  
sau alte produse de protecția plantelor omologate pentru a fi folosite pe teritoriul României.

### 4. Perioada optimă de tratament:

- La **MANA CARTOFULUI** tratamentele se încep din luna mai – iunie când apare boala pe frunze. Temperaturile de 12 – 13 °C și prezența apei pe frunze, favorizează apariția bolii.
- La **PĂTAREA BRUNĂ A FRUNZELOR DE CARTOFI** tratamentele se aplică la acoperire la un interval de 7-20 zile între tratamente în funcție de tipul de fungicid utilizat.
- La **GÂNDACUL DE COLORADO** există două generații care necesită efectuarea tratamentelor. Prima generație în luna mai-iunie, a doua generație în luna iulie-august. În luna mai la 14°C în sol, gândacul de colorado devine activ. În august – septembrie, adulții se retrag în sol pentru hibernare. La PED = 1 adult/4-5 tufe la răsărirea culturii se efectuează primul tratament. Ulterior se aplică tratamente la acoperire când PED = 1 adult la 5 plante pe toată perioada de vegetație.

### 5. Alte recomandări:

Se va ține cont de momentul optim de aplicare al tratamentelor pentru fiecare agent de dăunare.

Nu se recomandă aplicarea substanțelor fitosanitare în zilele cu vânt puternic.

Ambalajele de carton provenite de la produsele de protecție a plantelor se vor plia, iar cele din material plastic se vor clăti obligatoriu de 3 ori cu folosirea apei rezultate din rezervorul mașinii de tratat. Ambalajele recuperate se vor depozita în magazine până când se vor preda unei societăți autorizate să colecteze ambalaje de pesticide sau se vor preda în campaniile "SCAPA de ambalaje"-[www.aiprom.ro](http://www.aiprom.ro).

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, norme de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3403/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor).

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu

modificările ulterioare.

Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta produselor de protecția plantelor.

Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a ppp în exploatațiile agricole care poate fi accesat la adresa [http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate – in – domeniul fitosanitar.html](http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate-in-domeniul-fitosanitar.html)

Pentru agenții de dăunare avertizați, se vor utiliza doar produse de protecția plantelor (ppp) omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecția Plantelor, care sunt înregistrate în baza de date **PEST – EXPERT**, care poate fi accesată la adresa :<http://www.madr.ro>, la [secțiunea Fitosanitar – adresa web:https://aloe.anfdf.ro](https://aloe.anfdf.ro), utilizator - quest ;parola – guest.

Conform Reg. (CE) Nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.X.2009, privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare, fiecare utilizator a produselor de protecția plantelor trebuie să păstreze cel puțin 3 ani evidența contabilă a produselor de protecția plantelor depozitate și utilizate, precum și evidența efectuării fiecărui tratament prin completare într-un registru după modelul de mai jos:

**Nume și prenume fermier/ societate comercială.....**

**Domiciliu fermier/sediul social al societății.....**

**(Comuna, județul)**

**Ferma (nume/număr,adresa).....**

Toate tratamentele cu produse de protecția plantelor se completează la zi în:

### **Registrul de evidență a tratamentelor**

| Data efectuării tratam. (ziua, Luna, Anul) | Cultura și locul unde este situat terenul | Timpul aplicării | Tratamentul efectuat                          |                      |                               |                |                            | Nume, Prenume pers. responsabile de efect. tratament. Semnătura | Data începerii Recoltării produsului agricol | Nr. și Data Documentului prin care s-a dat în consum populației |
|--|---|------------------|---|----------------------|-------------------------------|----------------|----------------------------|---|--|---|
|  |   |                  | Agentul de dăunare: boli/ dăunători/ buruieni | Denumire ppp folosit | Doza omologată/ doza folosită | Suprafața (ha) | Cantități utilizate (kg.l) |   |  |   |
|  |   |                  |   |                      |                               |                |                            |   |  |   |

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art.67 (1) producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila după caz) fermierului sau administratorului societății.

Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancționa fermierul, conform HG nr. 1230 din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct. 1 (i),(1) Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează (se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

ÎN ATENȚIA FERMIERILOR ! :

Se vor respecta normele de ecocondiționalitate prevăzute în Ordinul nr. 869/2016 .

Se vor respecta condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațiile agricole, conform *Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecția plantelor*, <https://www.anfdf.ro/sanatate/ghid/ghiduri.html> elaborate de AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ.

Întocmit:

Responsabil Prognoză și Avertizare

Cons. superior Csaba SZABO